

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

คำพิพากษา

คดีหมายเลขคำที่ ศว.(อ) ๑๒๕ / ๒๕๕๓

คดีหมายเลขแดงที่ ๑๕๔ / ๒๕๕๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖

วันที่ ๓ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๕

ความอาญา

ระหว่าง	{	พนักงานอัยการจังหวัดแม่สอด	โจทก์
		นายดีแปะ โปหรือดีแปะโป ไม่มีชื่อสกุล	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าไม้ ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ

จำเลย	อุทธรณ์	คำพิพากษา
-------	---------	-----------

ศาลจังหวัดแม่สอด	ลงวันที่ ๖ เดือน พฤษภาคม	พุทธศักราช ๒๕๕๓
------------------	--------------------------	-----------------

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖	รับวันที่ ๑๔ เดือน ตุลาคม	พุทธศักราช ๒๕๕๓
-----------------	---------------------------	-----------------

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ วันและเวลาใด

ไม่ปรากฏชัดถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๑ เวลากลางวันต่อเนื่องกัน จำเลยกับพวก

-๒-

หลายคนร่วมกันตัด โคน ก่นสร้าง แฝวถางต้นไม้ เผาป่า ปรับพื้นที่ป่าท่าสองยาง เขตป่าสงวนแห่งชาติ แล้วยึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเอง เพื่อปลูกพริกและข้าว เป็นเนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๘๕ ตารางวา คิดเป็นค่าเสียหาย ๓,๑๘๑,๕๐๐ บาท อันเป็นการ เสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ป่าต้นน้ำลำธาร โดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เหตุเกิดที่ตำบลแม่หวลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก เจ้าพนักงานจับจำเลยได้พร้อมยึดมีดพรว้า ๑ เล่ม ไฟแช็กแก๊ส ๑ อัน ซึ่งเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ที่จำเลยกับพวกร่วมกันใช้ กระทำความผิดเป็นของกลาง ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๔, ๕, ๖, ๘, ๙, ๑๔, ๓๑, ๓๕ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๔, ๕๔, ๖๒ ตริ, ๖๔ ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓, ๘๓ ธิบของกลาง และให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลย ออกไปจากป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติ

ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔, ๖๒ ตริ วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าสงวน

-๓-

แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔, ๓๑ วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ การกระทำของจำเลยเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมาย หลายบทให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๐ จำคุก ๒ ปี ๖ เดือน จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ ปี ๓ เดือน ริมของกลาง และให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารของจำเลยออกไปจาก ป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม พิพากษาให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาสอบถามคำให้การจำเลย โดยให้ล้ามปฏิบัติให้ถูกต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓ วรรคสอง แล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ศาลชั้นต้นอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟังผ่านล้ามตามประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓ วรรคสอง

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

-๔-

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง คดีของกลางแก่เจ้าของ

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ แผนกคดีสิ่งแวดล้อมตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติตามทางนำสืบของกลุ่มความที่รับกันและคำพิพากษาศาลชั้นต้น โดยที่ผู้ความมิได้อุทธรณ์โต้แย้งว่า เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๐๑๕ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าทำสองยาง ในท้องที่ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและปิดประกาศให้ประชาชนทราบแนวเขตแล้วตามกฎกระทรวงและหลักฐานการปิดประกาศ เอกสารหมาย จ.๑ ต่อมาทางราชการตั้งตำบลแม่หวะหลวงแยกจากตำบลท่าสองยางตามบันทึกรายงานขอตั้งตำบล อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก เอกสารหมาย จ.๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ คณะรัฐมนตรีลงมติเรื่องการแก้ปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม่ว่า ให้กรมป่าไม้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรโดยใช้ภาพถ่าย

-๕-

ทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร (หากไม่มีให้ใช้ภาพถ่ายดาวเทียม) ซึ่งถ่ายภาพพื้นที่
นั้นไว้เป็นครั้งแรกหลังวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก
ตรวจสอบร่องรอยการทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้
ตามกฎหมายครั้งแรกและต้องพิจารณาพร้อมกับพยานหลักฐานอื่น ซึ่งแสดงว่าได้มีการ
ครอบครองทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามนั้น ๆ ด้วย กรณีผลการ
ตรวจพิสูจน์พบว่า ราษฎรอยู่อาศัย / ทำกินมาก่อน ให้กรมป่าไม้จัดทำขอบเขตบริเวณที่
อยู่อาศัย / ทำกินให้ชัดเจน ห้ามขยายพื้นที่เพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และดำเนินการตาม
กฎหมายเพื่อให้ราษฎรอยู่อาศัย / ทำกิน ตามความจำเป็นเพื่อการครองชีพกรณีผลการ
ตรวจพิสูจน์พบว่า ราษฎรอยู่อาศัย / ทำกิน หลังวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่
ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการเคลื่อนย้ายราษฎรออกจาก
พื้นที่ป่าอนุรักษ์นั้น หากยังไม่สามารถเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ได้ทันที ให้
ดำเนินการควบคุมขอบเขตพื้นที่มิให้ขยายเพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และในระหว่างการรอ
การเคลื่อนย้ายให้จัดระเบียบที่อยู่อาศัย / ทำกิน ให้เพียงพอกับการดำรงชีพตามมติ
คณะรัฐมนตรีเอกสารหมายเลข ๑๖ (ตรงกับเอกสารหมายเลข ล.๒) ตามวันเวลาและ
สถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยก่อสร้าง แฝ้ววาง เผาป่า ป่าทำสองยางในเขตป่า

-๖-

เพื่อตนเอง อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติและก่อให้เกิดความเสียหาย แก่ต้นน้ำลำธาร โดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ นายฐานันดร สอนสตา นายประพันธ์ โพธิ์คา เจ้าพนักงานป่าไม้ประจำหน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ตก. ๑๔ (แม่เงา) กับพวกจับจำเลยได้ขณะกระทำการดังกล่าว ตามภาพถ่ายเอกสารหมาย จ.๓ พร้อมยึด มีดพร้า ๑ เล่ม ไฟแช็กแก๊ส ๑ อัน ซึ่งเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ที่จำเลยใช้ในการกระทำเป็นของกลาง แจ้งข้อหาตามฟ้องแก่จำเลย จำเลยให้การรับสารภาพ ตามบันทึกการจับกุมเอกสารหมาย จ.๕ และทำแผนที่สังเขปแสดงสถานที่เกิดเหตุ ตามเอกสารหมาย จ.๔ แล้วนำจำเลย ของกลาง บันทึกและแผนที่ดังกล่าวไปมอบให้ ร้อยตำรวจโทลาภ คำภาพันธุ์ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรแม่เมยดำเนินคดี พนักงานสอบสวนไปตรวจที่เกิดเหตุ ทำแผนที่สังเขปแสดงสถานที่เกิดเหตุ ถ่ายภาพที่เกิดเหตุและบันทึกการตรวจสถานที่เกิดเหตุคดีอาญาไว้ตามเอกสารหมาย จ.๗ ถึง จ.๘ และ เอกสารหมาย จ.๒๐ ตามลำดับ ชั้นสอบสวนแจ้งข้อหาตามฟ้องแก่จำเลย จำเลยให้การรับสารภาพและนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ ตามบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา บันทึกการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ และภาพถ่ายตามเอกสารหมาย จ.๑๕, จ.๒๑ และ จ.๒๒ ต่อมาจำเลยโต้แย้งจำนวนพื้นที่พิพาท จึงจัดทำแผนที่พิพาทขึ้นใหม่

(๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

-๓-

โดยนายวินัย ปานพรหมมินทร์ ช่างรังวัด ตามเอกสารหมาย จ.๒๔

พิเคราะห์แล้ว ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์มีเพียง ประการเดียวว่า จำเลยมีเจตนากระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยนำสืบว่า เดิมบิดามารดาทำกินในที่เกิดเหตุ ต่อมาเมื่อประมาณ ๑๔ ปี ก่อนเกิดเหตุ (ประมาณปี ๒๕๓๗) บิดามารดาตาย จำเลยจึงเข้าทำกินต่อ อันเป็นเวลาก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะมีมติตาม เอกสารหมาย ล.๒ จำเลยประกอบอาชีพปลูกพืชหมุนเวียน มีที่ดินสำหรับปลูกพืช ๓ แปลง รวมทั้งที่เกิดเหตุด้วย โดยจะผลัดเปลี่ยนทำกินในที่คินดังกล่าวปีละแปลง ขณะ เกิดเหตุจำเลยเข้าทำกินในที่เกิดเหตุโดยไม่ทราบว่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ก็ตาม แต่เมื่อ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าที่เกิดเหตุเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๔ จึงไม่อาจที่จะตกทอดแก่จำเลยอย่างที่ศาลชั้นต้น วินิจฉัย ทั้งกฎกระทรวงตามเอกสารหมาย จ.๑ ที่กำหนดให้ที่เกิดเหตุเป็นป่าสงวน แห่งชาตินั้นได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วจึงมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย ตาม พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๖ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๕ และจำเลยจะยกเอาข้ออ้างว่าไม่รู้กฎหมายมาเป็นข้อแก้ตัวย่อมไม่ได้ ส่วนมติ คณะรัฐมนตรีตามเอกสารหมาย ล.๒ ที่จำเลยอ้างและศาลชั้นต้นนำมาวินิจฉัยว่า

-๘-

จำเลยเชื่อโดยสุจริตว่าทางราชการผ่อนผันให้ทำกินได้ นั้น เห็นว่า มติคณะรัฐมนตรี
ดังกล่าวมิใช่กฎหมาย จึงไม่อาจบดบังการกระทำที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติ
ป่าไม้และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติอยู่แล้ว ให้เป็นการกระทำที่ไม่เป็นความผิดได้
จำเลยจึงไม่อาจอ้างได้ว่า จำเลยไม่มีเจตนากระทำความผิด ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยและ
พิพากษายกฟ้องจำเลยมานั้น ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ แผนกคดีสิ่งแวดล้อมไม่เห็นพ้องด้วย
อุทธรณ์ของโจทก์ฟังขึ้น

อย่างไรก็ดีโจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยกับพวกเข้ายึดถือครอบครองป่า
สงวนแห่งชาติ เนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๘๕ ตารางวา แต่แผนที่สังเขปแสดงสถานที่เกิดเหตุ
ตามเอกสารหมาย จ.๔ ที่นายฐานันดร เจ้าพนักงานป่าไม้ผู้จับกุมทำขึ้นกลับระบุเนื้อที่
๑๘ ไร่ ๒๐ ตารางวา กรันเมื่อจัดทำแผนที่ใหม่ โดยนายวินัย ช่างรังวัดระบุว่าจำเลย
บุกรุกเพียง ๖ ไร่ ๑ งาน ๔๗ ตารางวา ตามเอกสารหมาย จ.๒๔ พยานหลักฐาน
ของโจทก์จึงขัดแย้งกันเอง เช่นนี้จึงต้องวินิจฉัยในทางที่เป็นคุณแก่จำเลยว่า พื้นที่ดินที่
เกิดเหตุมีจำนวนตามที่นายวินัยทำ เนื่องจากกระทำโดยผู้มีวิชาชีพโดยเฉพาะ ฉะนั้น
เมื่อพิจารณาจำนวนพื้นที่ป่าที่จำเลยก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่าและยึดถือครอบครอง
มีเพียง ๖ ไร่ ๑ งาน ๔๗ ตารางวา นับว่าเป็นจำนวนไม่มากนัก ประกอบจำเลยอยู่ใน

○ (๓๑ ทวิ)

สำหรับศาลใช้

-๕-

ในสถานเบาและรอกการลงโทษให้ด้วย

พิพากษากลับเป็นว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔, ๑๒ ตีร์ วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๑ มาตรา ๑๔, ๓๑ วรรคสอง (๓) การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๐ จำคุก ๒ ปี โทษจำคุกให้รอกการลงโทษมีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ริบของกลาง และให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยออกจากป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ.

นายภพพิสิษฐ สุชะพิสิษฐ์

นายนพเรศ พันธุ์นรา

นายศรีศักดิ์ กุลจิตติบวร

